

The illustration depicts a brown dog, possibly a Weimaraner, sitting in a field of tall grass and yellow flowers. The dog is looking upwards and to the left, towards a large, bright, golden full moon that dominates the upper center of the frame. The background features a sunset or sunrise sky with silhouettes of trees and flying birds. The overall mood is serene and magical.

KRISTIN O'DONNELL TUBB

LUNA

VYJE NA MĚSÍC

 PRESS

Luna vyje na měsíc

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Kristin O'Donnell Tubb

Luna vyje na měsíc – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Luna

VYJE NA MĚSÍC

KRISTIN O'DONNELL TUBB

PŘELOŽILA MONIKA MUCSKOVÁ

 P R E S S

Copyright © 2021 by Kristin O'Donnell Tubb

Cover © Midjourney, 2024

Illustration © Omeris / Shutterstock.com (str. 5, 11, 23, 28, 31, 35, 37, 46, 55, 67, 74, 79, 85, 95, 108, 114, 125, 134, 139, 153, 162, 166, 171, 180, 185, 189, 191, 194, 206, 214)

Translation © Monika Mucsková, 2024

ISBN tištěné verze 978-80-264-5202-7

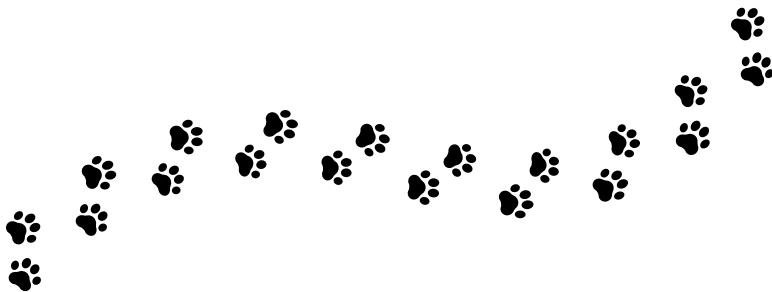
ISBN e-knihy 978-80-264-5227-0 (1. zveřejnění, 2024) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-264-5228-7 (1. zveřejnění, 2024) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-264-5217-1 (1. zveřejnění, 2024) (ePDF)

*Pro Sandi,
a pro ty, kteří se díky terapii rozvíjí a rostou.*

★ 1 ★

NEJSEM ŽÁDNÝ MÁLEM

Většinu mých klientů nevadí, když jim slíznu slzy z tváře. Někteří chtějí, abych se přetočila na záda a oni mě mohli podrbat na bříšku. Jiným zase stačí, když na ně koukám svými hnědýma očima a u toho vrtím ocasem. Nebo když zacinkám svými známkami na obojku. Taky na ně můžu vypláznout jazyk. Někdy si honím vlastní ocas, i když se mi z toho motá hlava a vím, že toho rošťáka stejně nikdy nedoženu. Všechno tohle dělám, protože vím, že tím rozveselím své klienty. A hlavně o ně mi jde. Naučit se číst je, i jejich potřeby. Aby se cítili v bezpečí. Jistí a sebevědomí. Každý z nás má slabá místa, která potřebuje zalepit. Práce terapeutického psa, moje práce, je najít to slabé místo a zaplnit jej. Proto se jmenuji Luna. Podle měsíce, který každý den mění svůj tvar, tak jako i já se proměňuji v to, co ostatní zrovna potřebují.

Funguje to asi jako... jako zívnutí. Když někdo v místnosti zívne, zívnu si i ostatní. Je to nakažlivé, ale v tom dobrém slova smyslu. Takhle to vnímám, když se snažím vycítit emoce ostatních.

Zívnutí? Můj spolužák Goliáš se mi vysmívá, když se ho ptám, jestli to vnímá podobně. Hej, děcka! Luna přirovnává naši práci k zívnutí. Možná je načase, aby sis našla nové povolání, holčičko. Něco trošku víc vzrušujícího, co třeba cirkus?

V prosvětleném kostelním sklepe se všichni psi honí za svými ocasy, cinkají se svými známkami, a kýchají. Taky se smějí, ale já cítím, že za jejich smíchem není radost. Cítím tam něco tajemnějšího a mrazivějšího. Něco jako trní.

Můj instinkt mi říká, že je něco špatně, ale moje povinnost mi káže zůstat klidná. Můj výcvik mi dost často napovídá, že musím zůstat v klidu, i když moje instinkty tvrdí pravý opak. Povinnost má vždy přednost. A tak se smějí s nimi, protože nechci, aby si ostatní psi ze *Spolku terapeutických psů* nemysleli, že jsem zvláštní, jiná.

Jediný pes, který se nikdy nesměje, je Samvěd. Samvěd na sobě má odznak, který jí připisuje 400 klientských návštěv. Díky tomu je jedním z nejváženějších psů z STP, a to je tak všechno, co o ní potřebujete vědět. Působivé, že ano?

Teď ale vážně. Poslouchej mě, Luno. Goliáš sebou škube a škrábe se za uchem. Pořád ho něco svrbí. Jsi na ně moc navázaná, říká mi malá smradlavá čivava. Moc si to bereš. Klienti

tě chtějí podrbat za uchem, obejmout. Víc jim nedlužíš. Musíš si nechat narůst psí kožich, holčičko.

Nesnáším, když mi Goliáš říká holčičko. Jsme stejně staří! A taky jsem o dost větší než on. Když na mě mluví, mám pocit, že jsem jenom vořech z ulice, a ne hnědý labrador. S Goliášem jsme spolu prošli výcvikem a jen proto, že si odznak za 50 klientských návštěv zasloužil rychleji než kterýkoliv jiný pes v historii STP, ještě neznamena, že mu nesmrdí z pusy.

Najednou vycítím ve vzduchu změnu atmosféry a zatuchlé sklepení zalije vlna světla. „Pojďte za mnou,“ volá na nás Barb, vedoucí místního STP. Mám Barb moc ráda, a tak na ni zavrtím ocasem. „Pan fotograf vás potřebuje vyfotit do *Amerického státníku*. Celé město si o vás přečte a všichni z Austinu tak budou vědět, jací jste hodní pejsci!“

Hodní pejsci. Poslušně zavrtíme ocasy. Radost, kterou cítím ze všech osmi psů, je jako když zacítíte slunce na tváři.

„Tak jo, Royi,“ Barb se otočí na fotografa. „Dnes tu oslavujeme psy, kteří nedávno dosáhli svého odznaku za 50 návštěv. Jakmile si odslouží 50 návštěv, stanou se tak oficiálně STP registrovanými terapeutickými psy a za svou tvrdou práci dostanou tenhle odznak.“ Barb zvedne ruku, ve které drží malý modrý odznáček. Jak se z něj odráží světlo, září jako malá hvězda. Je na něj hezčí pohled než na nějakou mastnou uzeninu.

„Ten bude za chvíli tvůj,“ šeptá mi Tessa. Tessa je můj človíček. V práci jich mám víc, ale ona je ta hlavní. Když ji vidím, vždycky si představím včelku, jak pilně pracuje, vždycky myslí na svůj úl a jeho dobro. Škrábe mě za uchem a je to tak skvělý pocit, že mi zaškube zadní noha do rytmu *díky díky díky*.

„Tak pojďme tedy začít se psy, kteří mají svůj modrý odznak,“ říká fotograf Roy a mává rukou směrem k barevnému nápisu. „Postavte se k téhle stěně.“

Všichni psi se jdou postavit k barevnému nápisu. Všichni kromě mě. Vzduch ve strašidelném sklepení najednou potemní, jako kdyby slunce zalezlo za temný mrak. Chci trucovat.

„Sýr!“ zakřičí všichni a já slintám, jako vždy, když se lidé fotí. Netuším, proč mají potřebu u focení zmiňovat sýr. Foťák vydává hlasité zvuky, jako když v mikrovlnce praská popcorn. Roy se natočí a cvaká spouští fotoaparátu, zachycuje snímky z různých úhlů. Pak si stoupne na židli a dál fotí.

Já tam sedím dočista sama. Trucuji ještě o něco víc. Vzduch je těžší a těžší. *Musíš si nechat narůst psí kožich*, řekl mi Goliáš. Ale co mi to pomůže? Každý chlup na mém těle je jako mrňavá houbička, která nasává každou emoci kolem mě. Jak by mi to pomohlo, kdybych měla víc houbiček? A vůbec, co je na tom špatně, že toho *cítím* tak moc? V jednom kuse.

„Proč na sobě vlastně nemají vesty?“ ptá se Roy, zatímco mává foťákem před obličejem ostatních psů. „Jsou to přece asistenční psi, nebo ne?“

Barb se usmívá. „To je dobrá otázka. Ne, nejsou to asistenční psi. Jsou to terapeutičtí psi. Něco jako psi pro emoční podporu, akorát ti naši mají víc klientů, nejen jednoho, ke kterému patří. Naši psi můžou navštěvovat nemocnice, domovy důchodců, někteří jsou umístění ve školách nebo knihovnách, kde pomáhají dětem učit se číst. Jiní zase pracují společně s terapeuty a psychology. Terapeutičtí psi tak na rozdíl od asistenčních psů nenosí vesty, ale šátek bandana. Na služební psy se totiž nesmí sahat, alespoň ne bez dovolení majitele, zatímco naši psi se mají hladit a objímat co nejčastěji. Jsou to naši *hrdinové*.“

Taky chci jednou být. *Hrdinkou*. A už jsem málem tam. Až získám ten modrý odznak, všichni budou vědět, že povinnost je pro mě na prvním místě. Při pomýšlení na ten zářivý odznak si nemůžu pomoci a vrtím ocasem. Vzduch se znovu mění, zlatavý odlesk hvězd prozáří tmu. Usměju se a vyplážnu jazyk. Bude ze mě hvězda.

Barb pohlédne na druhou stranu místnosti, kde stojíme já s Tessou, úplně samotné. Výraz v její tváři se změní a já na jednu cítím její *lítost*. *Lítost* je zelená a kyselá, jako jablka.

„Můžeme prosím vyfotit ještě jednu s Lunou?“ ptá se Barb. „Dělí ji už jen devět návštěv od jejího odznaku. Je to hodná holka, vid', Luno?“

Mám Barb moc ráda. Říkám jí to svým ocasem a postavím se, připravená na focení a na to, stát se slavnou.

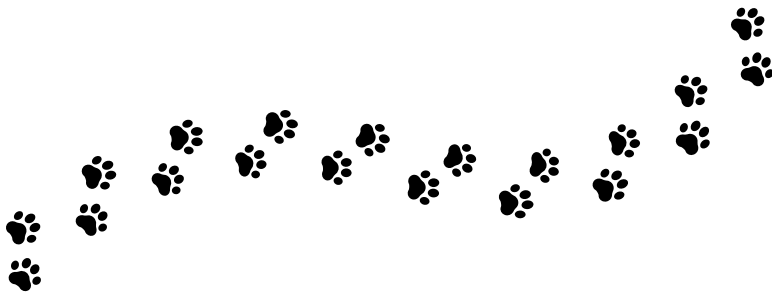
„Nemůžu,“ říká Roy, zatímco uklízí své vybavení do tašek a zapíná zipy. „Musím jít fotit schůzku představenstva školy.“

Goliáš se mi začne vysmívat, ostatní se k němu rychle přidávají. *Jsi tak blízko, Luno. TAK BLÍZKO. Pořád jsi málem tam, ale nic z toho.*

Banda je jako na trní.

Jako kdyby je slyšela, moje včelka Tessa mě škrábe na krku. „Už jen devět návštěv, holka. Už jsi málem tam. Další oslava už bude jen pro tebe.“

Devět návštěv. Devět klientů a připnou mi tu zářivou hvězdu na moji bandanu. Zářivou hvězdu, která všem dokáže, že nejsem zvláštní, ani jiná. Že beru svou povinnost vážně. Že nejsem žádný *málem*.

★ 2 ★

NEJISTOTA JE JAKO PÍT BLÁTIVOU VODU

„Tak co, dáme se do práce?“ ptá se Tessa a já jí štěkám v odpověď, kroutím ocasem a *točímtočímtočím* se do kolečka. Tessa mi váže šátek kolem krku. Je nažehlený, červený a voní jako malí človíčky, které jsem měsíce utěšovala. Voní jako smích a slzy a objetí a povzdychy.

Miluju náš režim. Studuju pocity. Snažím se definovat emoce. Všem jim ještě nerozumím, některé jsou na mě trochu moc. Pak si ale vzpomenu na svou povinnost, být klidná a uklidňující. Režim je super. Vzbudím se, pracuju, jím, a spím. Tiché zvyky naplňují naše dny.

Tessa mi poupraví šátek kolem krku a poškrábe mě přesně na tom místě, kde to mám nejradši. Vypadá to, že dnes se cítíme nadšení, ale i trošku nervózní. Je to jako ten pocit, když jedu v autě, okénka stažená, a cítím jen brouky, vítr a slunce. Cesta je klikatá a nerovná.

Zkousíme něco *nového*.

„Tahle skupinová terapie bude fajn,“ říká Tessa a hladí mě po ouškách. Zní to ale, jak kdyby mluvila spíš sama k sobě než na mě. Lidé to tak rádi dělávají, říkají nám věci, které sami potřebují slyšet. Věci jako *ty jsi ale hodná holka a mám tě moc ráda*. Tessa mi dál povídá: „Rozhodla jsem se, že se dneska budeme soustředit na zvládání emocí. Moje mentorka říká, že skupinová terapie se někdy může zvrtnout, ale myslím, že s těmihle dětmi se bát nemusíme. Známe je, vidíš, Luno? Jsou moc fajn. Bude to fajn.“

Tahle skupinová záležitost není součástí našeho režimu. Je to novinka. Nové věci jsou *nejisté*, je to jako pít blátivou vodu. Nikdy nevíte, jak bude chutnat. Ale Tessa věřím. A věřím našim klientům.

Je zrovna oranžová část dne, kdy slunce maluje všechno v barvách vlčího máku. Tessa zvedá z kufru od auta košík plný malířských potřeb a opírá si jej o bok. Místo toho, abychom šly k přívěsu zaparkovanému vedle kostela, odemyká Tessa dveře do kostelního sklepení. Kostelního sklepení, kde jsem se nestala slavnou, protože mě nevyfotili do novin. Jsem už ale *málem tam*.

Nemám to tady ráda. Cestou dolů po úzkém dřevěném schodišti se zarázím.

Tessa musela vycítit moji nejistotu, protože se na mě usmívá svým slunečnicovým úsměvem, díky kterému se za ní každý otáčí. „Máme dole skupinovou terapii, Luno. Do našeho přívěsu bychom se všichni nevlzli. Musíme být statečné.“

Není to otázka, a to mám na Tesse moc ráda. Ví, kdy se má ptát, jestli umím být odvážná, a kdy jen oznámit, že odvahy je třeba.

Seběhnu posledních pár schodů do zatuchlého podivného sklepa. V jedné části místnosti bliká světlo jako noční blesky. Slyším, jak vedle protéká záchod, a tak si k němu vyčuchám cestu temnou chodbou a napiju se studené vody, než začneme s naší prací. *Uf*. O dost lepší. Na světě není nic, co by trocha vody ze záchodu nespravila.

Když se vrátím do sklepení, Tessa už rozprostřela umělecké potřeby po stolech a já vrtím ocasem, protože UMĚNÍ! Umění voní jako lepidlo a barva a voskovky a olej a človíčky díky němu bzučí radostí, jako když třpytiví bzučiví ptáčci usrkávají vodu s cukrem.

Očekávání je, jako když slyšíš slovo procházka. Vidíš vodítko, ale zároveň se nejde hned ven. Tak se teď cítím. Čekám, až dorazí naši klienti. Mám si sednout? Ne, to je moc ležérní. Postavit se? Moc formální. Chodím tam a zpátky, protože nevím, co čekat, když tu budou všichni spolu, v jedné místnosti. Tessa se cítí stejně. Přežvykuje něco v puse, na jednu vyfoukne bublinu a *prásk!* Bublina hlasitě praská na jejích rtech.

Caleb přichází jako první. Moje uši jsou v pozoru. „Kde je šachovnice?“

Tessa se usmívá. „Mám ji s sebou, ale myslela jsem, že dnes začneme s trochou umění.“

Caleb váhá, jako pes na krátkém vodítku. Moje vousky se zatřepou. Potom ale vstoupí do místnosti a sedá si před duhu olejových barev. Pod stolem třepe kolenem a barvy na stole chvíli poskakují sem a tam, než mu dojde, že to jsou jeho dlouhé hubené nohy, kvůli kterým se tak klepou.

Aniž by se ptal Tessy, Caleb vyskakuje ze židle a bere ze stolu misku s vodou, která měla sloužit k malování. Pokládá ji k mým packám. Nic neříká, ani se na mě nepodívá, ale jako kdyby věděl, že jsem před tím měla žízeň. Zavrtěním ocasu mu poděkuji. Caleb si sedá zpátky na židli a zase klepe nohama o zem.

Amélie a Hektor přichází spolu. Moje nozdry se zachvějí, když se snažím vycítit vzduch v okolí a zjistit, co ke komu patří. Amélie mě rychle objímá (voní po trávě) a pak se rychle přesouvá ke stolu s malováním. Hektor skáče po schodech se svým kolem opřeným o rameno. Pak si vybírá místo na konci stolu, vedle hromady pomačkaných časopisů a novin a skřípajících nůžek.

Vodopád. Kámen. Stín. To jsou tihle tři.

Uzel cítím přicházet ještě dřív, než vchází do místnosti. Bum bum bum dolů po schodech, až se sesouvá do vrzající kovové židle. „Pardon, že jdu pozdě.“

Uzlík Beatris si sedá před velkou hromadu modelářské hlíny. Její džíny jsou obnošené, zamazané barvou, jako kdyby začala malovat, ještě než přišla.

Tessa mluví o kolektivu a o pokroku a já stojím vedle ní a *čichááám*. Natahuji vousky. Natahuji uši. Je to zvláštní, všechny ty pocity pohromadě. Je to jako snažit se roztřídit různé pachy voňavého odpadkového koše.

Pak začínají tvořit. Díky umění vidí lidé svět stejným způsobem jako jeho autoři. Díky umění vidí jinak, než jak viděli dřív. Stejně, ale zároveň jinak. Umění mění lidské emoce, vyhlazuje je, rozjasňuje a objasňuje, jako když zamrzne noční jezero.

Když Uzlík, Stín, Vodopád a Kámen začnou tvořit, soustředí se. Soustředěním vyplazují jazyk. Nesedí tak narovnaní, ztuhlí. Jejich dech se srovná a je pravidelný.

Funguje to! Mávám ocasem na Tessu. Naši klienti se uvolňují, rozjasňují.

Beatris přestává masírovat hroudu hlíny a místo toho ji začne mlátit. Postaví se, aby se jí lépe bouchalo, *buch buch buch*. Nevšimá si nevrlého pohledu Caleba, když mu po stole začnou poskakovat barvy. Amélie se culí na svůj kus papíru a máchá po něm štětcem jakési komety. Hektor vystříhuje části komiksu z časopisu, *šmik šmik šmik*.

Beatris pořád mlátí hlínu na stole, ale potom se zadívá na Hektorův komiks. „Věděls, že se u nás ve škole komiksy nepočítají do čtenářského deníku? No není to ta nejhlupejší věc, jakou jsi kdy slyšel?“

Buch buch buch. Šmik šmik šmik. Sklep ztichne.

Caleb se kousne do spodního rtu. Uvědomím si, že se cítíme *nerozhodně*. Nakonec ale prohlašuje: „Asi to není ta nejhloupejší věc, jakou jsem kdy slyšel. Ale jinak máš pravdu. Je to absurdní.“

Beatris se zarazí. Nemůžu vycítit její emoce, protože se naše pocity mění moc rychle. „Ty máš rád komiksy?“

Caleb přitaká. „Mám.“

„Jaký?“ ptá se Beatris. Nezní to tak úplně jako otázka, spíš jako výčitka.

„*Amulet. Rychlé Šípy*. Čtu jich hodně.“

„Marvel, nebo DC?“

„To je snad jasné, ne? Marvel.“

Beatris se posměšně usmívá, a kdybych byla človíček, tak jsem asi zmatená. Já ale podle jejího pachu cítím, že se jí Calebova odpověď líbí. *Ono to funguje!* Mávám ocasem.

Buch buch buch. Šmik šmik šmik. Místnost zase utichla.

„Mohla bys třeba napsat petici.“ Caleb se zase kouše do spodního rtu a namáčí štětec do šedé barvy. Maluje šachovnici.

„Cože?“ *Buch buch buch*.

„Petici. Písemná žádost, návrh nebo stížnost, která občanovi umožňuje...“

„Já vím, co je petice!“ ohrazuje se Beatris a naklání hlavu stranou. Drdol na její hlavě se hýbe jako tenisový míček. Kopíruji její pohyb. Klient musí vždycky začít. Povinnost na prvním místě. „Jenom nevím, cos tím myslel.“

„Mohla bys napsat petici, která by změnila školní pravidlo ohledně komiksů. Sepiš něco na počítači. Nech ji podepsat všemi spolužáky. Pak ji odevzdej na sekretariát, třeba pak to pravidlo změní,“ vyhrkl Caleb, aniž by jedinkrát zvedl hlavu od své papírové šedobílé šachovnice. Beatris se zamračí. Mračím se taky. Stiskneme rty. „To přece nemůžeš vědět, jestli by to zabralo,“ říká.

„Ale vím.“

Je ticho, a tak Caleb pokračuje. „Musel jsem ve škole vyplnit formulář. V něm byla kolonka pro rasu. Běloch, Afroameričan, asijský Američan... však víš. Když jsem zaškrtl *Běloch*, připadal jsem si, jako kdybych si vybíral taťkovu rodinu. Jenže když jsem zaškrtl *Afroameričan*, jako bych si vybíral mamčinu rodinu. Člověk by řekl, že na mě budou mít zvlášť kolonku. Ale neměli. Víím, že správně jsem měl zaškrtnout *Jiné*, ale to se mi nelíbilo. *Jiné*. Tak jsem sepsal petici, abychom mohli zaškrtnout víc políček naráz.“

Nikdy jsem neslyšela Caleba tolik mluvit. Znovu namáčí štětec do šedé barvy. Pořád je ticho, ale Beatris se usmívá. Amélie přitaká. Hektor přestal stříhat.

„A vyhrál jsem,“ říká Caleb své šachovnici. „Teď můžeme zaškrtnout víc políček naráz.“

Beatris přikyvuje. Bouchá do stolu. Cítí z jeho příběhu *uspokojení*, jako když dostaneš k večeři flákotu. „Víc políček naráz. To chápu.“

Pokračují v umění.

Buch buch buch. Šmik šmik šmik.

Beatris se naklání nad obrázek Amélie. „Ty jo! Koukejte na ni!“

Amélie hoří, jako kdyby na ni příliš dlouho svítilo sluníčko, ale taky září.

„To má být bomba?“ ptá se Beatris a ukazuje prstem na papír. Amélie přikyvuje.

Tessa se přesouvá k jejich stolu a já cítím záchvěv paniky. „Bomba?“ Naklání se nad obrázek. Její srdce se pomalu uklidňuje a pak říká: „Vybuchuje květinami! Moc pěkné, Amélie.“

„Moje bábi vždycky říkala, že není křehká jako květina. Je křehká jako *výbušnina*,“ šeptá Beatris.

Beatris si odkašle a snaží se schovat lesk v jejích očích. Slovo *bábi* ji vždycky dožene k slzám. Protáhne palce poutky od pomalovaných džínů a začne se houpat na patách. Amélie se na ni zešíroka usmívá a přikyvuje.

„Amélie! To je skvělé, že s Beatris používáš neverbální komunikaci!“

Sotva Tessa ta slova vyhrkne, už si přeje, aby je mohla vzít zpátky. Jako zvratky. Výraz v tváři Amélie se ve vteřině mění, zatmaví a místo toho, aby zářila jako slunce, hoří jako zápalka. Bea a Caleb taky trochu praskají, akorát nevím proč. Hoří kvůli Amélii? Je to nakažlivé? Amélie kříží ruce a opírá se zády o židli.

Buch buch buch. Šmik šmik šmik.

„Vyrobil jsem se svým DP týmem hoverboard,“ říká Hektor z druhé strany stolu. Nezvedá hlavu od svých výstřižků.

Hektorovi ticho většinou nevadí, takže mě překvapuje, když promluví. Usmívám se a pomalu máchám ocasem, abych ho podpořila.

„Myslíš to, na čem se stojí? Jak to má dvě kolečka?“ ptá se Beatrice. Taky kříží ruce před tělem. Cítí *pochybnost*. Vidím to na výrazu v její tváři. „A co je DP?“

„Ne, to jsou skútry. Pravý hoverboard se nedotýká země, levituje. A já jsem takový vyrobil. DP je Destinace Představitelství.“ Hektor vystřihuje malé čtverce z časopisu, zatímco vysvětluje koncept hoverboardu.

Beatris obchází stůl a staví se vedle něj. „Neke, fakt? Tys vyrobil něco, co levituje? Jak?“

„Z překlíčky, fukaru na listí a kusu plachty. A dalších dvacet šest komponentů.“

Beatris kroutí hlavou ze strany na stranu a já slyším její krk, jak dělá *křup křup*. „A můžeš se na něm i svézt?“

„Pokud nevážíš víc jak padesát šest kilo, tak jo.“

Beatris kroutí hlavou, jako kdyby říkala *ne*, ale v její tváři vidím nadšení, *ano*. „Slečno Tesso, slyšíte to?“

Tessa se usmívá. „Slyším. Hektorovi vždycky fyzika šla moc dobře.“

Beatris stále kroutí hlavou, *ne*. „Já tomu prostě nemůžu uvěřit, že fakt levituje. To musím vidět!“